

راه پیشنهادی به سوی آزادی

نویسنده

برتراند راسل

مترجم

امیر سلطانزاده

www.ketab.ir

سرشناسه	راسل، برتراند، ۱۸۷۲ - ۱۹۷۰ م. Russell, Bertrand
عنوان و نام پدیدآور	راه پیشنهادی به سوی آزادی / نویسنده برتراند راسل؛ مترجم امیرسلطانزاده.
مشخصات نشر	: تهران: نشر علم، ۱۴۰۰
مشخصات ظاهری	: ۱۸۲ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۲۴۶۲-۸۳-۳
فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: عنوان اصلی: Proposed roads to freedom
موضوع	: سوسیالیسم Socialism آنارشیسم Anarchism سندیکالیسم Syndicalism سوسیالیسم صنفی Guild socialism
شناسه افزوده	: سلطانزاده، امیر، مترجم
رده بندی کنگره	: HX۴۴
رده بندی دیویی	: ۳۳۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۴۷۹۷۲۴

برتراند راسل
راه پیشنهادی به سوی آزادی

امیر سلطان زاده

چاپ اول: ۱۴۰۰

شمارگان: ۵۵۰ نسخه

لیتوگرافی: باختر

چاپ: آزاده

قطع: رقعی

صفحه آرای: محمد علی پور

شابک: ۳ - ۸۳ - ۲۴۶۲ - ۶۲۲ - ۶۲۱

حق چاپ محفوظ است.

تهران، خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین
خیابان شهدای ژاندارمری، بن بست گرانفر، پلاک ۴
تلفن: ۰۲۱ - ۶۶۴۱۲۳۵۸

Www.elmpub.com

info@elmpub.com

nashreelm

فهرست مطالب

۷	مقدمه مترجم
۱۱	مقدمه

قسمت یکم: تاریخ

۲۱	فصل اول: مارکس و دکترین سوسیالیستی
۴۵	فصل دوم: باکونین و آنارشیزم
۶۳	فصل سوم: شورش سندیکالیست

قسمت دوم: مشکلات آینده

۸۹	فصل چهارم: کار و پرداخت
۱۰۷	فصل پنجم: دولت و قانون
۱۲۷	فصل ششم: روابط بین‌المللی
۱۴۷	فصل هفتم: علوم و هنر بر اساس سوسیالیسم
۱۶۳	فصل هشتم: جهانی که می‌توان ساخت

مقدمه مترجم

برتراند آرتور ویلیام راسل متولد ۱۸ مه ۱۸۷۲، در خانواده‌ای با سابقه سیاسی چشم به جهان گشود. پدر بزرگش در عصر ویکتوریایی دو بار به نخست‌وزیری رسید. او به دلیل انتشار کتاب‌هایی در زمینه فلسفه، از شناخته‌شده‌ترین فیلسوفان و اندیشمندان قرن بیستم است. فلسفه درس‌های بزرگی از ویتگنشتاین گرفته است اما راسل سازنده چارچوب کلی‌ای است که امروزه به آن «فلسفه تحلیلی» می‌گویند.

او از پرکارترین نویسندگان به شمار می‌رود و از این رو کتاب‌های متعددی از وی به جا مانده است. راسل در طول زندگی‌اش جنگ‌ها و جنایات بسیاری از جمله جنگ جهانی اول و دوم، نازیسم، هولوکاست، جنگ سرد و قیام‌های استقلال‌طلبانه را مشاهده کرد. از این رو، عوارض ناشی از جنگ را به‌خوبی درک می‌کرد. او از مخالفان فعال جنگ بود و بارها در برابر این موضوع مواضع علنی گرفت و سعی کرد تا با استفاده از شهرتش، افکار عمومی را نسبت به جنگ حساس و وادار به واکنش کند. به‌طوری که حتی از عملکرد کشور زادگاهش درباره جنگ انتقاد کرد و به دلیل راه‌اندازی کمپینی برای ایام جنگ به زندان افتاد.

از سوی دیگر، قرن بیستم دوران ایدئولوژی‌های سیاسی جدید بود.

شکوفایی سوسیالیسم، به قدرت رسیدن کمونیسم، بحث پیرامون آنارشیزم، ناسیونال سوسیالیسم و لیبرالیسم از جمله این ایده‌ها بودند که هر کدام نیز هوادارانی داشتند. در این میان راسل نیز سعی داشت از منظر یک اندیشمند به بررسی‌شان بپردازد. سفر او به چین و شوروی پس از انقلاب اکتبر ۱۹۱۷، تأثیر بسیاری بر دیدگاهش به شرق داشت. از دیگر سو، او به فرهنگ آلمانی بسیار علاقه‌مند بود و به این زبان نیز آشنایی داشت. تأثیر این نگاه چندفرهنگی باعث شده بود تا تعصب و دگماتیسم قومی-سیاسی در او از بین برود.

در بحبوحه جنگ جهانی اول و با توجه به تغییرات پس از انقلاب در روسیه، بحث‌های متعددی درباره سوسیالیسم مد نظر مارکس و چیزی که شوروی آن را پیاده کرده است به وجود آمد. همچنین، آنارشیست‌ها نیز در تقابل با قدرت گرفتن حداکثری دولت و کاهش آزادی‌های فردی، در برابرشان موضع گرفتند. این در حالی بود که گرایش به چپ سیاسی و سوسیالیسم نقل همه محافل بود و دست‌کم در اروپا قدرت زیادی پیدا کرده بود. راسل نیز به وضوح در نوشته‌هایش حامی سوسیالیسم است. او در کتاب *بلشویسم، از تئوری تا عمل*^۱ به دقت قدرت گرفتن بلشویک‌ها در شوروی و کمونیسم را بدون تعصب نقد و بررسی می‌کند. در کتابی که در دست دارید نیز راسل انواع مختلف سوسیالیسم را بررسی می‌کند. اما در بخش دیگر «آنارشیزم» را به عنوان یک آلترناتیو برای سوسیالیسم مطرح می‌کند. او در نهایت گرایش بیشتری به سمت آنارشیزم دارد.

راسل معتقد بود معضل اصلی جهان، جنگ است و دولت‌ها را عامل اصلی‌اش می‌داند. او معتقد بود دولت‌ها به دلیل منافعشان، حتی اگر با حمایت اکثریت به قدرت برسند و به اصطلاح دموکراتیک باشند، به دلیل

۱. این کتاب را نشر علم منتشر کرده است.

قدرت سرمایه‌داری، آگاهانه و یا ناآگاهانه، در راستای منافع آن عمل می‌کنند. از این رو، کاهش دخالت دولت در امور اداره جامعه را راهکاری برای برون‌رفت از وضعیت وخیم آن دوران می‌دانست. اگرچه مدینه فاضله‌ای که در نهایت راسل ترسیم می‌کند نیازمند حضور دولت است. از این رو، از نظر نگارنده این سطور، دنیای آرمانی مد نظر راسل با دولت رفاه‌های امروز بسیار شبیه‌تر است. آنچه که راسل، چه در این کتاب و چه در کتاب بلشویسم، از تئوری تا عمل بر آن تأکید دارد، مسئله آزادی است. او به غایت آزادی‌خواه است و از این رو بسیار نگران است که با مصادره قدرت به دست سوسیالیست‌های دولتی، آزادی‌های فردی کاهش یابد؛ چیزی که طی سال‌های بعد در شوروی اجرا شد. از این رو راسل طی دوران زندگی‌اش بارها بابت تلاش برای آزادی بیان هزینه پرداخت، او برای مبارزه با جنگ طی به زندان رفت، برای انتشار کتابی درباره ازدواج در آمریکا شغلش را در دانشگاه از دست داد و مدت‌ها دچار مشکل مالی شد. کسی که می‌توانست با سکوت و استفاده از سابقه خانوادگی‌اش به راحتی در دولت بریتانیا شاغل شود و به عنوان یک سیاستمدار از مواهب قدرت بهره‌مند شود، ترجیح داد مسیر دانشگاه و آزادی را برگزیند و بابت سخنانش هزینه‌های بسیار بپردازد. اگرچه افکار عمومی و تاریخ در نهایت از او قدردانی کردند و برتراند راسل در سال ۱۹۵۰، نوبل ادبیات را به دست آورد.

این اندیشمند بریتانیایی به دلیل شهرتی که به دست آورد، مدت‌ها مورد توجه رسانه‌ها و سیاستمداران بود. به طوری که حتی ارنستو چگوارا، انقلابی سوسیالیست کوبایی، در کتاب خاطرات بولیوی، با اشاره به مشکلاتی که برایش پیش آمده، از برتراند راسل نیز نام می‌برد و از وی به عنوان یکی از کسانی که باید به او نامه نوشت و استمداد طلبید نام می‌برد. به هر صورت برد رسانه‌ای راسل برای بسیاری از آزادی‌خواهان و انقلابیون ارزشمند بود.